

KLIPFISKEN

Klipfiskefabrikken blev opført på Dragør havn omkring 1948. "Klipfisken" blev bygget på det område ved havnen, der var blevet opfyldt under besættelsen som beskæftigelsesarbejde. På det opfyldte areal havde Dragør søspejderne i nogle år haft deres klubhus og bro.

Fabrikken forarbejdede halvfabrikata, som blev modtaget fra Færøerne. Meget af det forarbejdede blev eksporteret bl.a. til Brasilien.

Ejeren, Jakob Dahl fra Færøerne, havde også en fiskefabrik i Gullandsgade i Sundby. Klipfiskene, der blev eksporteret til udlandet, var periodevis af en noget svingende kvalitet.

Bygningen

Fabrikken bestod af to sammenbyggede tidligere svenske barakker. Barakkerne var i januar 1946 blevet opstillet i den store tyske flygtningelejr på Kløvermarken i Sundby. Den ene af barakkerne var den 28. april 1946 blevet indviet som katolsk kirke af biskop Th. Suhr.

Da lejren blev nedlagt i 1947-1948 blev barakkerne solgt. Den evangeliske kirkebygning fra lejren genopstod som kirke i Islev, hvor biskop Fuglsang-Damgaard genindviede den i 1950.

Den katolske kirke genopstod som klipfiskefabrik i Dragør.

Skipperskrøne

Det forlyder, at to katolske præster et par år efter genopstillingen af barakken i Dragør, kom på besøg i fabrikken. Præsterne øn-

Det katolske kirkerum i lejren på Kløvermarken i Sundby. (Foto udlånt af Københavns Bymuseum).

skede at lyse barakken i band, fordi den nu ikke mere blev anvendt som kirke.

En af arbejdsmændene på fabrikken mente, at det var en rigtig dårlig idé, da man jo eksporterede mange fisk til katolske lande! Præsterne gik med uforrettet sag.

Da jeg for et par år siden fortalte personalet på Katolsk Historisk Arkiv i Bredgade om den beretning med de to præster, svarende man smilende, at den historie "hører til blandt skipperskrønerne".

Dragør Havn ca. 1958 før det første færgeleje blev bygget med klipfiskefabrikkens 2 barakker i forgrunden. (Foto udlånt af Oluf C. Ploug).

Branden

Fredag den 29. oktober 1965 brændte Klipfiskefabrikken på Dragør havn. Det var nu ikke første gang, der havde været brand i fabrikken, men denne gang var det alvor.

Omkring kl. 22 var der sket en kortslutning i det elektriske system. En time efter skete der en røggasekspllosion.

Mandskab fra marinekutteren, der lå tæt ved fabrikken, løb til undsætning.

Dagen efter branden. Til højre for brandkøretøjet ses de nedbrændte bygninger. (Foto: Jørgen D. Petersen).

30. oktober 1965. Den nedbrændte klipfiskefabrik på Dragør havn. (Foto: Jørgen D. Petersen).

De hørte råb inde fra bygningen, men de kunne ikke trænge ind på grund af den kraftige røgudvikling.

Branden var også observeret på Dragør fort, hvorfra man slog alarm til brandvæsenet. Brandvæsen fra Dragør, St. Magleby, Tårnby og København kunne ikke redde fabrikken, men man koncentrerede sig i stedet om, at hindre at ilden bredte sig til de nærliggende bygninger.

Det var en arbejdsmand fra fabrikken marinerne havde hørt råbe. Arbejdsmanden, der boede på fabrikken havde lagt sig til at

sove i et tørrerum. Selv om røgdykkere hurtigt kom ind i bygningen fandt man arbejdsmanden for sent. Han havde forsøgt, at komme ud af en låst bagdør.

Dragør- Byen ved Sundet

Pladsen lå ubenyttet hen en del år. I de nyopførte bygninger har havnekontoret, Dragør Sejlsport og Dragør Røgeri lokaler.

Roskilde Museum udsendte i 1986 bogen "Klipfisk, Spegesild og Ansjoser". Her kan man bl.a. læse om tørrede saltede torskefisk og danske opskrifter fra omkring år 1900.

Men på havnen bliver der mulighed for i dagene 24-26 maj, at stifte bekendtskab med flere andre former for sild.

I de 3 dage bliver Den Gamle Havn forvandlet, når op mod 100 gamle træskibe kommer til byen, og der samtidigt åbnes for "Et historisk maritimt marked".

Dragør deltager på flere måder i "Kulturby 96-arrangementet". Træskibs Sammenslutningen, Dragør Lokalarkiv og Dragør Museum står for dette arrangementet under titlen "**Dragør- Byen ved Sundet**".

Men læs mere om dette i det udsendte program eller her i Dragør Nyt. Et sekretariat i Museumskontoret på havnen vil løbende holde os ajour.

Arrangementet bliver støttet meget bredt ikke mindst lokalt, som det også fremgår af et opsat barometer på museumskontoret.

Artikel i Dragør Nyt, den 14. maj 1996